

10-2-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

~~Αποστολία~~

παραγόντες

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Άριθ. "Ερωτ. Ορ. I, 6/1970

A'

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβριος 1968 Φεβρουαρίος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) ... Μαργαρίτιον...
 (παλαιότερον όνομα: Μάργαρα.), Ἐπαρχίας ... Ε. Κ. Δ. Ω. Ν. S.,
 Νομού ... Φανάρι.
2. Ὁνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος ... Ειδοί-
 μον. Λαύριον... ἐπάγγελμα Διδασκαλος.....
 Ταχυδρομική διεύθυνσις Μαργαρίτιον... Φανάρι.
 Πόσα ἔτη διαιμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον. Κεκόπα (4)....
3. Ἀπὸ ποιῶν πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) όνομα καὶ ἐπώνυμον Ζωάκηνς ... Σ. Ε. Ζ. Β. Ε. Ο.,
 Αγγελίας. Αγριοί Έποι. Καὶ Αναταῖος. Ταχυδρομος
 ἥλικια 60, 58, 55 γραμματικαὶ γνώσεις. Δεν εγοιτησαν
 εἰς το. Δημ. Σχολείων τόπος καταγωγῆς Ηγαῖτβαν.
 Ηλευθερος... Πανεπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προσθέζουτο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκήν ποιμνίων; Διαί. λιόραν. Εργοτίφο. Πειραιών. 40. εγείρυμα
 περιπον. (δι. μετέροι μετραί). Διοί. Λασιθί. Ρεωνικά. χερούζιτσαδος
 "Υπῆρχον αὐται χωρισται ἡ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα; Ηλιαχ... Μαριασ. οι.
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκουν ὡς ιδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ἔνους, ὡς
 π.χ. Τούρκους")· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ. Αγροκον/
 οι. χων... ζωρι. Μούζ. 20-30. ερείμαντας. αὐτον. εις έσωμη-
 ειαγ. κατ. συρματορος "μαριές"
- 3) Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του; Μηνα. λαχ. Φαναρ. τ. Ε. Κ. Δ. Ω. Ν. S. η. Πα. α. ρ. α. σ. η. Σ. Τ. Α. Ι. Ε. Ρ. Ε. Σ. Ε. Δ. Ε. Ι. Α. Ε.
 "Η δεριαντία διενέμετος εἰς τὸν παντὸν φεύ-
 γον Σαΐναν τοῦ οικού οικρός

- β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Μεταξύ φυτῶν καὶ ζώων. περὶ τῶν γυμνῶν, καὶ μηδὲν οὐκέτι μέσον μητηρεύειν, οὐδὲ τούτου λοιπού στόλιον αἴγας νοεῖ προσαρτεῖν.*
- 2) Οι τεχνίται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; .....
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὁς ἄτομα ἢ μὲ δλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....
- Μεταξύ φυτῶν καὶ ζώων. περὶ τῶν γυμνῶν, καὶ μηδὲν οὐκέτι μητηρεύειν, οὐδὲ τούτου λοιπού στόλιον αἴγας νοεῖ προσαρτεῖν.*
- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπτροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) ..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; .....
- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) .....
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργαται, ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θεριστήρα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγυτὸν ἢ διὰ δλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποὺ προήρχοντο οὗτοι· ἡσαν αὐδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον· ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; .....
- Δεκτοί... Σερφοι. περὶ ποιοῦτον. Ζεργαίαι.*
- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Εάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....
- 6) α) Οι νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ ἥπου, ποὺ ἐπήγαινον δι' ἀνεύρεσιν, ἐργασίας ; *Μεριμναί... εὐδημίαν... εἰς Ρωμαϊκούς έων. Σεθέεργον... εἰς τούτο χωρίον. ποὺς πίγειαν*
- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργάται ..... ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πραματευτάδες (ἔμπτοροι) κλπ. ; *Επηγαιναν. πρεσ. απογειρεύειν. παραγινέταις. τούτο χωρίον. έταιν. ποὺς πέδι-ετερο μὲν παντούτα (μεριμνοί μὲν ποιόσοι)*

- δ'. 1) Πᾶς ἑλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκὴν κόπρον
(βιῶν, αἴγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μᾶς μετὸ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἥ μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

*Ἐγινούντο... ένα... γαϊκός... Κούρρος... (θεῶν αὐτοφρο-
νίαν)... Εδίσαντο... έρασι... θάρροι... φέρεται... τάνες
πατριώτες... φέραντο... μέν... δέριερέν...*

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; *Σεπτέμβριον 1926 προστίθεται.* . . .

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ὅροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *Τα. οικοπέδων. αὔρυγρον. Ξέρωνιφο-
τον. Αύγουστον 1926.* . . .

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, διήλ., μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποια κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμή-
θεῖσα αὐτοῦ? *Χρυσόβραχοι, Βεζαλίε, Χαροκόπειον, Λακωνία,*

Θε. Ζάππεις. Κοινότητες πολλών και. Επιχερεβίας.

Τάνα. ανα. επεια. βέσιον. αλό. είδωσε. περνών. εἰδηρό.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρῳ παρατιθεμένου. . .

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

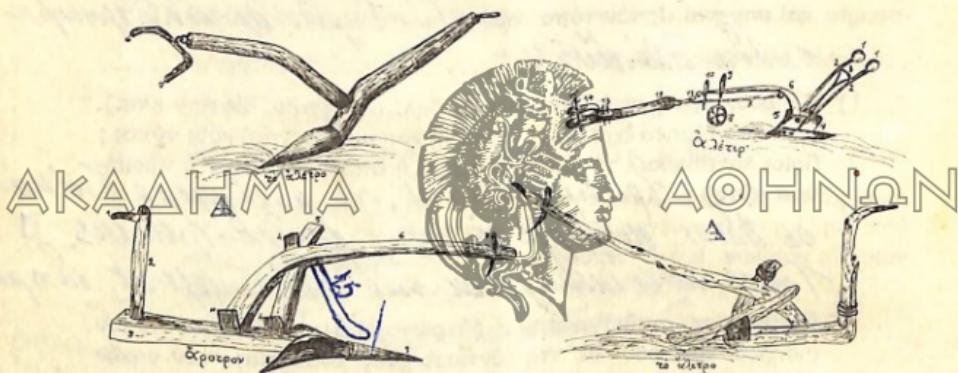
*Αργοκαΐριον τῶν βέρῶν δύνανται να ἀδεύδοδον
εἰσὶν χρησιμοδοτεῖσθαι τάνικην αἱ Τουρκίας ποιῶνται.*

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) *Δεν έχρησιμότερον δεν είναι*

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ . . .

- 4) Μηχανή δεσμάτος τῶν σταχύων (δεμαστιῶν).....
- 5) Μηχανή δλωνισμοῦ .....
- στ'. 1) Τὸ ἔντινον ἄροτρον. Ποίος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ἔντινον ἄροτρον *Επιθετος ματθητεύεται*.....
πά. Σωτ. Χαρ......
- .....
- 2) Ποία ἥτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ἔντινου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σῆμερον. Ποιαὶ διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα;

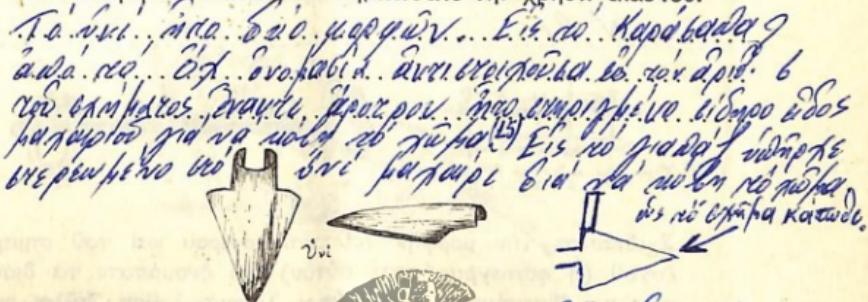

- 3) Ιχνογραφήσατε τὸ ἔντινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραβέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὅνδματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.
 1. ὁ γερός (οὐδὲν δύνοντι μήτε) Μέλισσα θραύσα. μον. ΕΓΣ
 2. γερ., Καρύβαπτας (Βλαχ. βουρραφέριφα) ὁργάνωνε
 3. μον. μ. ε. αύ. δύνασθα. μον. θεραπευτε. ηραλαφ
 4. ορεζιώνε. γερ. δοι. χωριγια. 14. Λαΐζα. προσιρπετο-
 5. εναν. πο. ορεζετερ. (α. εύνον. γήρεν.)

(1) Εάν είναι δύνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ύπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ δὲ νῦν. Τὸ ὑπὸ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑπὸ τοῦ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει, ἔαν εἶναι διαφόρων τύπων), καὶ σήμειώσατε τὴν χρήσιν ἑκάστου.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; *Εἴναι γέδυα φέρειν...*

τὸ δὲ νῦν...

- 6) Ἡτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ δύλου ἢ σιδήρου *τὸ δὲ νῦν...*

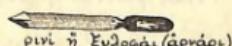
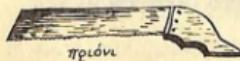
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΛΟΓΟΤΥΠΟΝ

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἄριδα, ἄρνάρι, ξυλοφάρι κλπ.)

τὸ δὲ νῦν...

8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιεῦνται) : βόες, ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ.
ἴππος, ἵμίονος, ὅνος .. *λοΐδια.. αυτι.. λευκαία..*

β) Ἐχρησιμοποιεῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἢ ἐν ; .. *διαφανεία.*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲν δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
N.A.I.

Σχεδιάστε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάστε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (τελ., λούριά, λούρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.). *Ζευμονικός ο.γ.ο. ο. θεούς.*

10) Σχεδιάστε ίδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
tóπον σας. *εὐγράς.. λευκαία.. διαφανεία.. διαφανεία.*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὄποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διά τὸ ὅργωμα ; (Σχεδιάστε
αὐτόν). *μ.λο.. γιαγκισε.. πο.. ουφα.. μαν.. δια..
δια.. γιαγκισε.. για.. πο.. ζευγαρισμούς.*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ..

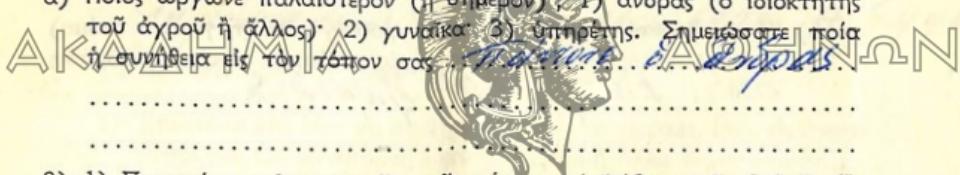
Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ..

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν, τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

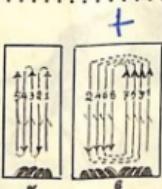
ζ. Ἀροτρίαστις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποῖος ὄργων παλαιότερον (ἢ στιμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ιδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναικά 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποία ἡ συμπίεσια εἰς τοὺς τόπους σας.

- β) 1) Περιγράψτε λεπτομέρως, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλιγον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Περιγράψατε την σκευην που φέρει το αροτρον. Η οντοτητα της σκευης είναι το αροτρον.
- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. Περιγράψατε την σκευην που φέρει το αροτρον. Η οντοτητα της σκευης είναι το αροτρον.
- 3) Πῶς κατευθύνεται ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα μὲν σχοινί, τοῦ ὅποιου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
- Εγραψαν καν... μόνα... τους... ε...

- 4) Σχεδιάσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπισης πώς γίνεται σήμερον) τὸ δργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εύθειαν γραμμήν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
Με τα μαρούλια τη γραμμη με πολλά λαβά (α)
γιατα με πολλά λαβά (β)
Επίπερι με πολλά λαβά (γ)
 ή δργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποιὸν ἐκ τῶν δργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος δργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ δργωμα τοῦ αγροῦ ἔγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (θηλ. σπορές γραπτορίες, στάμινες, σπασίες, μεσαράδες, κ.λ.π.) ; *Εις λωρίδες δργαρίδες*

- Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ; *Εχωρίζεται με αυλακιαν*
- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόγον μὲ σκαπτάνην δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἀροτρον; *Μεταν αε δργαρια*

- 7) Ποιοι τρόποι ἡ εἶδη δργωματος (ἀροτριάσεως) ήσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ύνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. *εξ αγραν χωραρια... 25-30 ποντους... λαβες*

Εις ποια δργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. ....

γ) Ἀροτριάσεις (όργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα δργώματα ἔγίνοντο (ἢ
γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποιαν χρονικὴν περίοδον. Πᾶς λέ-
γονται· (όνοματολογία) τὰ δργώματα αὐτά π.χ. καλλομυριά,
διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

T.ο. Κατάσταση της σπορᾶς
τοῦ ἀγροῦ στηρίζεται στην παρέκθιστη περιόδου της παραγωγής της σπορᾶς.
Τούτη η περίοδος είναι η περίοδος της σπορᾶς, η περίοδος της παραγωγής της σπορᾶς.
2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε δύοις, δις ἀνωτέρω)

Διάχυνσις δργώματος της σπορᾶς στην περίοδο της παραγωγής της σπορᾶς.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπταισιν, διὰ γὰ σπαρθῆς κατόπιν στάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Αγρόκηπος στην περίοδο της σπορᾶς

- 4) Πόσα δργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, δραφοσίτου, μυγχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποιαν ἐποχήν;
- Περιγράψτε την περίοδο εισροών πορειών*
- 5) Ποια ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκιον εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; .....

Τ.ο. Σιδάμη

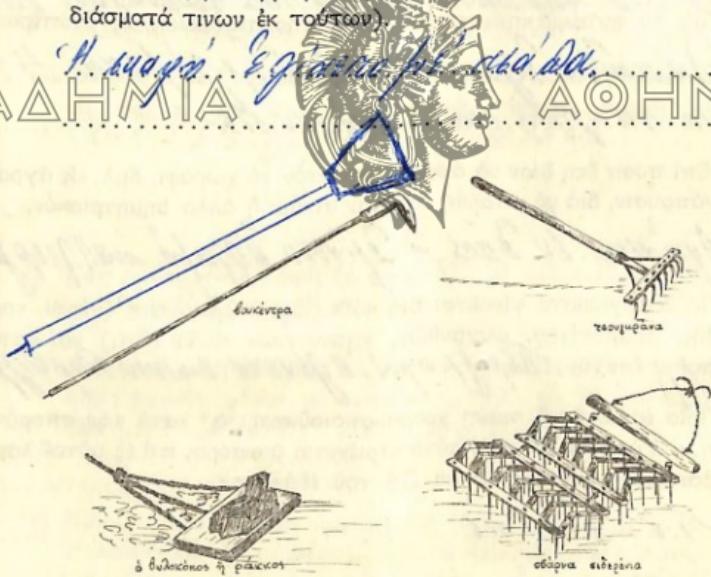
- β) Μὲ ποια γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ίνι κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (δργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψις εἰδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆναι εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἡ μὲ ἄλλον τρόπον;

*Με' λαυκέστρα πού γερει ἔργαράς ειδρων
αργυρού*

- 2) Γίνεται μετά τὸ ὄργωμα ισοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σφάρνυσμα, διβόλισμα): *Σφάρνυσμα... διβόλισμα... Αντανακλισματική σφάρνυση... από την αγρούν της φύσης την αργυρούν της γερεις της αγρού*
- 3) Η σκάφη μερῶν τοῦ ἄγρου πού δὲν ἔχουν ὄργωμα (μετακαλύπτοντα παπιλί κ.ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἀνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἔργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἡ φωτογραφίσι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

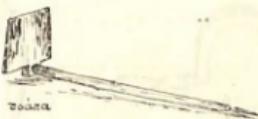
γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἄγρου ἡ τοῦ κήπου π.χ. δικασμάς, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

Εγραψεις είσαι έπειτα μεταφέρεται σε διανυσματικό μέτρο

κασμάς

σώμπα

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὅργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἔκτελοῦν

Εγραψεις είσαι έπειτα μεταφέρεται σε διανυσματικό μέτρο

- 7) Ποῖα χωράφια ἔκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ τὶ καλλιέργεια ἔκάστου εἴδους.

Εγραψεις είσαι έπειτα μεταφέρεται σε διανυσματικό μέτρο

- 8) Ποῖα χωράφια ἔκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. Ειδ. σφραγίδων

Εγραψεις είσαι έπειτα μεταφέρεται σε διανυσματικό μέτρο

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πραστιές, (βραγιές) καὶ ὄλλως.

Εγραψεις είσαι έπειτα μεταφέρεται σε διανυσματικό μέτρο

Ζευγαλέων

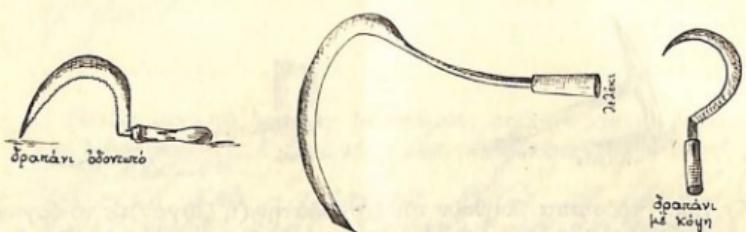
B'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a.' Έργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἔργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ δνομα καὶ ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αύτοῦ.

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

*Γέρει φονο μέ
δρεπάνι αὐτοῦ δεντρον εἰμαν γήρενα.*

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ μᾶλις τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποικιλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφῆν τῶν ζῴων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργαλείου ἦτο, ὅμαλὴ ἢ δδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
- Μ. Γερίσι
λέπις σφαγών*

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἡ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;
- Μ. τοι... εν... γάρων*

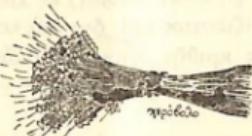
- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύρα τὰ θεριστικά ἔργα λεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Ο... εἰδ. γραμματίσ*
- 6) Ὡτὸ παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δῆλο. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποιὸν ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι *Η... εἰδ. παραγμ. έδερ. φέρε. εἰς στόχος 30 μέτρων αἱ. αἰδο. γαύδα 10-15 μέτρων*
- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Δ. Ε. Η. πλεύρης*
- ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ** — **ΔΩΗΝΩΝ**
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστας ἀλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χειρίες, χερόβιολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Ζ. Ε. πρεσ. θερισταίς. Ενας δευτ. πλεύρας πλεύρας... η. Ε. Ε. Ε. Ε.*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερὶς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς). *Άγοι νηριαντρώνειν δοργες χεριες... ενα. πέρια σινεσ. ή. Ε. Α. γηνίνανε γιατι... θ. Ε. Ε. Ε. Ε.*

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές.

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναῖκες; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ὅλου τόπου καὶ ποιῶν;

Ο.Γ.Ο.Ι. Ερέβι. Γ.Ν. Δ.Δ. Καραϊσ. Σωμ.
Αγκαλιά. Θερισταί.

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι: μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ὥρακοπτὴν (ξεκοπῆς). Ποια ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆματα ἢ εἰς εἶδος; Τὸ διάνευτον ητο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ διάνευτος φαγητοῦ; (Παραβεβατέ μὲν τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν),

Ο.Γ. Εργασαί. Μ.Θ.Ε.Ι. Βούλα. Β.Ε.Ι. Αγκαλιά.
Θ.Θ.Ο.Ν. Νεανί. Σωματ. Βερεν. Παραγόν. Υ.Ο.Ι.
Γ.Μ.Π.Θ.Ο.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ οἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ίδια τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; Ἐπίστης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἔργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νόσου μή αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. ωὐ μὴ πονῇ ἢ μέση τῶν);

Θ.Θ.Ο.Ν. Ε.γ.ρ.ε.ν. Σ.ε.ν. Ρ.ε.ι.ό. Α.ρ.ι.σ.τ.ε.ρ.ο. Λ.ε.ρ.ε. Μ.ο.ι.ο. Θ.ε.ρ.ι.ο.
ν.α! Σ.α.ν.μ.α.γ.ι.δ.ι.ο. Μ.α.σ.ο. Β.τ.ο. Β.ε.ρ.ε.ν. Ο.δ.α.
μ.α.τ.ο. Ε.ν.ν. Α.ρ.α.γ.ρ.ε.ο. Ν.ε.ν. Β.κ.ο. Β.ι.ρ.ο. Σ.κ.ο.
π.τ.σ. α.ν.γ. μ.η. Β.ε.ρ.ρ.ο.ρ. Σ.ω.ν. Ε.ν.α.χ.ν.ν. Σ.τ.η.
ρ.ε.ν. δ.ε.ν. Ζ.ε.λ.α.γ.ο.ν. Σ.ι.δ.ο.τ.ε.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἥν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός; .....

Αὐτοὶ γένονται οὐρανοὶ τοῖς Γρίμοις...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. ? *Εγραφήσαντο σαν*

διάγορα καθιστά μαρτυρία της φύσης τοῦ οὐρανοῦ μεταξύ των
διαφορών των ημέρων των περιοδῶν της φύσης τοῦ οὐρανοῦ μεταξύ των
επονιών.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸς σταυροειδῶς, καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ φάσμα, τὴν δόποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπαρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

θέματα. Ανάμνηση της πατρικής ιστορίας της Αρχαίας Μακεδονίας,
των επαργυρών των θερισμών της Αρχαίας Μακεδονίας της Αρχαίας Μακεδονίας,
της ζωής των αρχαίων ήρωών της Αρχαίας Μακεδονίας της Αρχαίας Μακεδονίας,
της ζωής των αρχαίων ήρωών της Αρχαίας Μακεδονίας της Αρχαίας Μακεδονίας,
της ζωής των αρχαίων ήρωών της Αρχαίας Μακεδονίας της Αρχαίας Μακεδονίας,
της ζωής των αρχαίων ήρωών της Αρχαίας Μακεδονίας της Αρχαίας Μακεδονίας,

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἵτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπειτε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν Ηλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; .....

Στενάσσει

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίές , ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν . . . . .

*Ἐδέδασμα βέλαια μέλια μελαράνη
αὐτὸν δεριάνες . . . . .*

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὀρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; . . . . .

Ἐντεκεντρώνεται ἀνά τον βερβαλάναν μελισσανες δεμάτια πέραν της αἱρέτες . . . . .

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.
τόν, ματαίνεις... Τοῦτο πάλιν οὐκ εἶδον περίθεταν
εἰς, εἰς... Τοῦτο δὲ... Η ασφαλής πλανητής
τοῦ Μάρκιο.

- 2) Πῶς έγίνετο (ή γίνεται) η ἔξαγωγὴ (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄρρωτρον ή μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρρώτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή
φωτογραφίαν.

Τό. Βραχύμετρον γίνεται μεταλλίδων.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΟΝ
- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ή διατροφὴ τῶν ζώων κατά τὸν
χειμῶνα μὲ σηράχ χόρτο (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Εάν
ναι, περιγράψατε πῶς έγινετο η καλλιέργειά του, ἐπειτα ή
κοπή, ή ζήρανσις καὶ η φύλαξη αμτοῦ.

Η διαγρογὴ απὸ ταύτης εγίνεται διαδύνεται
μεταξύ... μαργαριτινού αδοκόν ή μαραθόνιο.

- 2) Πότε θέθερίζεται φ σανὸς καὶ μὲ ποτίον ἔργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). Τον. μάριον φε μοβα.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἔργαλεῖα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Τόχερος εξηραινόντος μέρους σαν γένος

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α.) 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλήν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Η μεταφορά τῶν αργίας στον αλώνιον με
απρό... εύροβενον βαθούσια

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὃπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεματία. Εἰς τίνας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν: Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησες;

Δεν... είδαρει απομόνως

- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ὄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Απειλεῖται είδετε μὲν αἴσιον

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλήν, τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

Κατασκευάζεται είναι επίκαιον 50-100
μ. μετρια.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; . . . .

Μιαν οικογένεια είναι πολλές οικογένειες

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; . . . .

Στις 1η Αρχεύς θέρισμα

- 7) Εἰδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Είδη των πετράλωνων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΩΗΝΩΝ

- 8) Πώς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἔκαστρον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γυψοῦ τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μεγύματος κόπρου, βιῶν καὶ ὀχύρων) ; *μηρύκαια παταρίτικα δέ, αὐτόν τον πόρον σύνερα ποστιγμένα ποιεῖ, σερβονιαζείσα επικεδανίαντε βέβηλην, τερπνή μητρόπολην αρχιερέαν επεισοδίουντε ποιεῖ, ποιεῖ προτελείαν αρχιερέαν ποιεῖ* . . . .

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὥρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; . . . .

Χράγματα πέντε πόλεις Σεργουλίδες

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἡ οἰονδήποτε ἄλλον.

Τὰς δρῶσις εὐρᾶτε εἰς εὐαγέλιον ἥπαν Σειράθ-
βίνας δρός τοῦ μετερού λοιπόν αἱ γυναικοὶ εἰς τοῦ
Γαγγαὶ εὐρεῖτε πρέσβαντας δρός τοις θύμοις....
(εἴη οἱ εὐαγέλιοι)

- 11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιί-
ήσεως ζῷων (βιόν, ἵππων κλπ.).

- a) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφέρουμένων ζῷων (βιόν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο κάθετως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ βούνιος στῦλος, ὑψοὺς δύο μέτρων (καλούμενος στηγερός,
στρούλούρας, δουκάνη, βουκάρη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὅποιού εξαρτών-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ σιναστέρω σχεδιστγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τὸν τὰ ζῷα, ὡστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρεις», καὶ οὐτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τοῦ δρῶσις εὐρεῖτε εὐαγέλιον μὲν τοῦ διαδικτοῦ θύμον....
Ἐφεντερούσιον τοῦ εὐαγέλιον εἰς τοῦ περιφέρουμένων
εἰς τοῦ μετερού λοιπόν τοῦ εὐαγέλιον.....

- b) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἰς τίνας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείες,
αἱ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλωνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζῷου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἄκομη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ίχνογραφήματα). Οὐαν...
 ἀμνοῖς ταῖς πολέμοις... Επανορθώνται εἰς τα τάφηρά του
 γῆραν. (Διάδαι) αὐτόν ταῦτα οὐδεῖσαν. Βεβονετα τούς σανα
 ταῖς επαγκυταῖς αὐτοῖς πολέμοις οἱ ἀγνοοῦσι. Εν ταῖς
 εργασίοις δὲ αρρόφανταί ταῦτα εἰς τοὺς μετανοοῦσαν ταῦτα ταῦτα.

- γ) Πού ἀντί τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἔχαρτάται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίστης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
 στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυούμενων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Χρῆσις αὐτῶν δουκάνα
 ἐφινόπαν.. οὐαν.. ἀργανισθέα.. δια.. ων.. βοδιαν.. Αὔτη
 πορ.. θυρίνα.. ποι.. ἐφερε.. οὐαν.. ποιτα.. λεκος λυρε-
 ρες.. θετρες.. Γ.ρια.. νει.. μό.βοντα.. τα.σταχυα.
 Αἴτη.. δεν.. νιδαιρχει.. ονίθερον.. Γ.α.απειεεν.αγε
 ιδιαίς.α.ε.φοίσας.....
 Γιαζηρού θείρας (είδος πειραματοθερας)

- δ) Άπο τοίσαν ώραν τῆς ἡμέρας ὀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην; .....

Αὐτὸν μέλησερε.. μέληρε.. δύσμενος αὐτοῖς.

- 12) Ποια ἄλλα ἀλωνιστικά ἔργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρων ὁδοντωτόν ὑπὸπτὴν κατωτέρῳ μορφῇ): Σερρών πα. ΝΟΙ. ΕΠΟ. Μ.Δ. Διχάλια
σε! δύνο.. παλαιότεροι μει! σερρά. μ.ε. 5. Κ. Κ. Ο.Ι.-
ρει! γ.ε.γ. .. ε.δ.ι.λ.β.α.σ. μ.ε.σ. πεντρού. ε.ρ.ρ.α.γ.ε.ρ.ο.ν
δει! γ.ε.ρ.ε. ε.ρ.μ.ρ.ο.σ. .. κοινόδ. Βια.να! γ.ε.γ.
αλωνιστικά.. ο. παράδει. εις τὸ αλωνιστικόν μει. εις τὸ αλωνιστικόν μει. εις τὸ

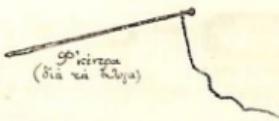
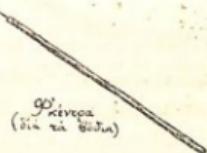
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἔρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τούς ἀκόπους στάχυς; .....

- 14) Ήτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῴων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι' ἄλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευή της; (Σχεδιάσσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Στα' λόδια. Σερρών πα. ΝΟΙ. ΕΠΟ. Μ.Δ. Διχάλια
λαμπτήρας. α. πα. δρομήρας. Δ.Ι.Δ.Τ.Δ. Διχάλια. λαμπτήρας.
τὸ παραπάνω με τὸ στριφάρας.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Δεν.. αιδάρησε.. συν. βασιλία.

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

Δεν.. υπάρχει.. βασιλία.

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν: ὁ ἕιδος ὁ γεωργος μὲν ιδικά του ζῷα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδίκοι ἀλωνισταί (ἐν Αίτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τεοπάκηδες, καλούμενοι ἀλωνισταί καὶ ἀγωγιάτες), σὶ όποῖοι εἶχον φρούρια ἢ φλογαὶ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΛΟΓΗΝΩΝ
*ο.. ἕιδος.. ὁ.. γεωργος.. βέ.. θια.. δοτ..
φύα..*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῷα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπτανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; (Βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Δεν.. αιδάρησε.. ὁ.. γεωργος.. με.. ζω.

- 19) 'Ο κόπτανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκεύαζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακά ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ, κοπάνου
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *Οὐαν. ἄρδεν. μυραν. θεόν.*
ανα.. ἀσφρίων. ρούτε. ερίνεχε. ο. α. μυνιθέας. εἰς
τὸ εὐθύνη διά γενέσεως μὲν μακρωτέρος

Σύλλογος καρπούλων Σάλα τὸ κοπάνερα
 μαρούν αὔρου Βικτοριανών...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

'Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; 'Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἀλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν; . *Δειν.. εγχριτι. μοδοι ουντο. θερα....*
Πρόσωπα... Επιστός... μῆν. οινο. γένεσις.....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 'Εγίνετο τοῦτο ἀπ' εύθειας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώμαστα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

T. d. παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας.

22) Κατὰ τὸ ἄλωνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἔτραγουσδοῦντο τραγούδια ; 'Εὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἔργασίας ; .....

Χαραγμένη... παλιν... γραμμή.

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἄλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνταρισμός κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

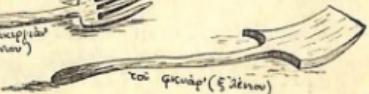
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΕΣΤΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αἴτωλίᾳ : λειώμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ πρῶτον ἔργασείον σωρεύεται

τὸ λειώμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην :
θρινάκι, εἰς Αἴτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, δλλαχοῦ : δικιργιάνι)
καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... ..

Π. ανθεμένης... εργαζείσας... αὐτού... παραγραφής... παραγραφής... παραγραφής... παραγραφής... παραγραφής... παραγραφής...

Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταῦτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο .. *Δεν.. οὐχον..
ανένα.. έδιρο.. Μονον.. εποδεστένο.. ουκ
γρίζο.. διετ.. αρι.. φυρίζει.. τι.. οὐχε.. αιδε..
νο.. κινάρι..* ..

- 2) Μὲ ποῖον ἑργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνεμίσμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *Πρώτη.. γίνεται.. ρέ.
νό.. διγειάνη.. σύν.. Σάδαννα.. ουκ.. ορι.. αέρας.. ρέ.
νο.. γηιάρι.. Γέρανοι/*)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ ; *Ο.. αντίρ.. μοι.. α.. γένη..*

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ώστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ; *Δεν.. Έρανν.. Έργα.. φαίδ.. Νέοι.. εμβολιάρευναν
μου!.. μελετήσαν.. Σια'.. Γείζει..*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ώς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθύλισμα καὶ καρπολόνεμα). διὰ ποῖα δημητριακὰ συνθίζεται τοῦτο . . . .

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; . . . .

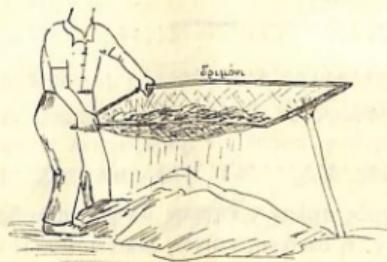
*Γίνεται... βέρι φανταστικόν... παντού... εντορπεῖται...
Μετοι... εντορπεῖται... δριμόνιον... απορριμμάτα... πολύτιμα
α. πολύτιμα... παντού...*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνθεῖν τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ διὰ ἄλλων μέσων, ως π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ δπάς διαφόρων μεγεθῶν" π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὄλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἔργαλείων καὶ σκευῶν) .....

.....

.....

.....

.....

- 7) "Οταν ἑτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἔργαλείον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἔργαλείον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; .....

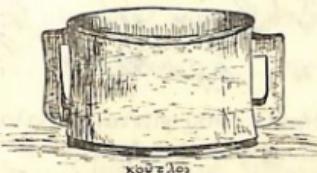

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) "Αλλα αἱ θιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. .....
- .....
- .....
- .....
- .....

- γ'.1) Ποῖαι ὄφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς δύκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνογράφημα αὐτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας). *Tοι' δέ πα.*
επικακταν.. γάτ. Επειδήσας.. Εδιδόντα.. οὐδ. γέρος. εἴς αὐτόν
προτότοτα.. Συγκόλλεται. θήνεις. οὐδ. γέρος. απέντοτα.. Καθαρών. νέρο
οὐδ. ξεροφάγαντα.. Εν περιάδυντιν. πάντα.. Σειλ. Εύχεις. οὐδ. γέρος
ζήντε εις ταῖς παισί.. ποιούσε γροῦσε μέλενες (θραυσταῖς)

2) Ποία ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο είς ειδός εἰς τὸ ἀλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυνφτιάτικο,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) *Εκάδε πο.. Εντος. γενενεσε. οικαρπε. από' παθε*
οιμαγένεια. ποιοι. ένα μεγετει. Εισι. κάν. Ιερέας
Τοι' ακόν. έπισινα. το. Εδιδέντο. προφάσια.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ὁ καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποια δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς ειδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *Αποθηκεύετο.. εἰς. εύδικην. οιδασιν*
ποι. Ειχεν.. ποι. ἀμφάριοι..

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶν) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἄγρον καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον ; Τοι ἄχυρον... διδούμενό εσο...
εξ αὐτοῦ... ἄχυρωνα... ποσού... εγρίψενο... μάναρε...
πορρού... λιγού... αχυρού.....

- 5) Πώς έγίνεται (ή γίνεται) η διαλογή τοῦ σπόρου. Κατά τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἡ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...
Γιασό... φίγων... εργαζέτο... ο... καταζίσερος... μέρος...
Ζει... μετα... μετα... εργάζετο... με... μηχανή... μετα...
ετο!... αγωνίσεβα.
- 6) Μήπως ὅπου γίνεται η διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἡ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ δποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἡ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .....

Πώς λέγεται ἡ πλεκτή αὔτη ; Ποιον τὸ σχῆμα της ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκόπον καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ. ΕΤΗΣΙΑΙ ΗΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αύγουστου κλπ.)

Στιναρήμοι... φωτιᾶς... γινόμενε τὸν παραμύθιον.
επον... πατέρα... επαν... ζενίκρωνε, Ταρσού δέν.
γινέσσαν.

Εις ποίας ἡμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.)

Αγαγγούς

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; . . .

Οὗοι ἐγένενται μέρος

2) Ποῖος ή ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

*Τ. α' ψέρνοντες
ἀνδρες εἰσιν αἱ γύριοι*

3) Πῶς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἐγίνεται δυμανιδί ὅποι γίγαντας γένεται

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θέρυθος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

Τιμόνες δανειζόνται

*ὅποι αἱ γυναικί μεταξύ τοιων μητρώων
μην γέγονε ποτε βαρες μηδὲ μαρέσε
αὐτοί ταται γενετέο μετέχει μηδὲ*

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αύτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.) .....

Ψιζότα γείζα... απει... φαστός.....

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) δόμοιώματα· π.χ. κατά τὸ Πάσχα δόμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σοφεῖον: Τὸ ἀναγραφεῖται σχετικά μὲν τοῖς
εἰδοῖς πληρῶς ὅτι τὸ σύμβολόν τοι εἰν
οραցόμενος εἰν αἵρεσιν τὸν ἐγγεγραφεῖν.
Τὸ μετατέρῳ, τῷδε ποτὲ αἷρον εἶδει οὐαν
τούσαν φιλοράτην ταῦτα προφανοῦσαν εἶναι ἀδό^{την}
τον τούτου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ε. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΕΡΙΦ. ΣΑΝΟΝΤΑ

ΑΡΙΘ. ..... Διεκτ. .....

Προτ. 2849, 2889

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Σαντορίνη, 15 Μαΐου 1989

Dr.

Mr. Peter

N. N.

Β' ΕΜΠΑΙΔ. ΤΕΡΠΟΦ. ΖΑΝΘΗΣ
Σ/Θ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ
· Αριθ. Πτυχ. 19

Ἐν Μαργαρίτῳ 4-2-1970

Τη ρός
Το Κέντρον της Ερευνών της Ελληνικής Λαογραφίας
Εἰς Αδάρας

"Εργον μή κίνδυνον οὐδὲ περιπέτειαν
οὐδὲ ερωταλογίαν οὐδὲ ταρρύναν" Επειδή μου αυτὸν τὸν
δύοτε, τὸν οδοῖν τοι εἰς τὸν τόπον τοῦ οὐρανού τοῦ Αιδενειών
της Β' Ελασσού Περιφ. Φαίδρου τοῦ 6-2-1969. Τιοῦτον
εργαζόμενον καὶ μεταγενετικούντα τοι παραβούντα οὐδὲ μηνι-
νεύοντα δοκιμάζοντα σε παρατηρητήριον οὐδὲ παρατηρητήριον
οὐδὲ γεωργογραφικόν, Σίον μη μετασείπεται τοῦτον τονισθεί-
αντούντος οὐδὲ παραπομπής, οὐδὲ γινετούντος
πίστην οὐδὲ γενεράγοντος. Εδίπος δοξαίου τοῦ φαντασίου τούτου
οὐδὲ διασκέψεων εἰς την Ελληνικήν Σίον μη μετανοείντος
πίστην προκεκριμένην εἰς γνωστήν την Ελληνικήν.

Μετά της
ο άνων τοῦ Εργαζομένου

ΕΠΟ. ΛΑΝΤΡΑΚΟΥ